

Kysely opinnäytetöiden tutkimusdatan hallinnasta

Hyvä opinnäytetöiden ohjaaja,

Tiesitkö, että vuoteen 2024 mennessä kansallisena tavoitteena on, että opinnäytetyön ohjaajat osana ohjaustyötään pystyvät arviomaan ja kommentoimaan opiskelijoiden tutkimusdatan hallintasuunnitelmia. Tutkimusdatalla tarkoitamme sitä aineistoa, joka on kerätty, havaittu, mitattu tai luotu tutkimustulosten todentamiseksi ja joka on digitaalisessa muodossa tai muutetaan/muokataan sellaiseksi (esim. paperiselta kyselylomakkeelta siirretään tieto excel-taulukkoon). Datan- eli aineistohallintasuunnitelmat ovat saman tyyppisiä kuin tutkimushankkeissa, mutta opinnäytetöiden kohdalla ne eivät yleensä ole yhtä laajoja.

Datanhallinta sisältyy jo nyt luonnollisena osana opinnäytteen ohjaukseen, mutta jatkossa tavoitteena on tarkastella datanhallintaa kokonaisuutena sekä kirkastaa myös opiskelijalle, mistä datanhallinnassa on kyse.

Tutkimusdatan hyvässä hallinnassa noudatetaan sellaisia datan käsittelyn ja tallennuksen toimia, jotka varmistavat tutkimustulosten toistettavuuden ja todennettavuuden sekä tutkimusdatan avaamisen ja uudelleen käytön lainsäädännön sallimin rajoin. Hyvä datanhallinta noudattaa siten FAIR-periaatteita eli data on löydettävissä (Findable), saavutettavissa (Accessible), yhteentoimivaa (Interoperable) ja uudellenkäytettävissä (Reusable). FAIR-periaatteiden noudattaminen on jo nyt osittain tutkimuksen arkipäivää, mutta viime aikoihin saakka näitä periaatteita ei ole tarkasteltu systemaattisesti kokonaisuutena. Datanhallinta on myös keskeinen osa tutkimuksen riskienhallintaa.

Tämän vuoksi kartoitamme datanhallinnan ohjauksen nykytilannetta UEFissa tällä lyhyellä kyselyllä. Kyselyssä sanalla data tarkoitamme tutkimusdataa.

Pyydämme vastaamaan kyselyyn viimeistään 3.6.2022.

1. Kuinka hyvin tunnet seuraavat datanhallinnan osa-alueet:

	Tunnen mutta en opeta	Tiedän, että opetetaan	En tunne enkä opeta
Opetan ja ohjaan itse			

FAIR- periaatteet	☐	☐	☐	☐
Datan omistajuus	☐	☐	☐	☐
Avoin data ja sen saatavuus	☐	☐	☐	☐
Datan tallennus tutkimuksen aikana: (tiedostomu- dot, tiedostojen nimeäminen, tietoturvaline n tallennus, käyttöoikeud et, var- muuskopioint i)	☐	☐	☐	☐
Metadata (datan kuvailu)	☐	☐	☐	☐
Datan sensitiivisyys ja tietosuoja	☐	☐	☐	☐
Datan säilytys/hävit ys tutkimuksen jälkeen	☐	☐	☐	☐

2. Opintojaksot joilla opetan/tiedän, että opetetaan tutkimusdatanhallintaa?

3. Soveltuisiko datanhallinnan opetus joillekin oppiaineesi

opintojaksoille? Mille?

4. Kaipaako neuvontaa seuraaviin datanhallinnan osa-alueisiin

- FAIR-periaatteet
- Aineiston omistajuus
- Avoimet aineistot ja niiden saatavuus
- Datan tallentaminen: (tiedostomuodot, tiedostojen nimeäminen, tietoturvallinen tallennus, käyttöoikeudet, varmuuskopiointi tutkimuksen aikana)
- Metadata (datan kuvailu)
- Aineiston sensitiivisyys ja tietosuojat
- Datan säilytys/hävitys tutkimuksen jälkeen

5. Kommentteja?

Tämä ei ole Microsoftin luomaa tai suosittamaa sisältöä. Lähettämäsi tiedot lähetetään lomakkeen omistajalle.

 Microsoft Forms